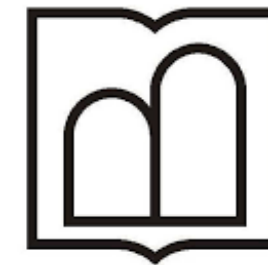

۲۵ الی ۲۷ شهریور ۱۳۹۹

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

شیوع سوء رفتار در خانواده نسبت به سالمندان

شهر اردبیل در سال ۱۳۹۸

ارائه دهندة: زهرا خلیلی

نویسندگان: زهرا خلیلی، میلاد جعفری، رضا نعمتی، زهرا اعتباری

مشخصات سازمانی نویسندگان: گروه داخلی جراحی دانشکده پرستاری مامایی اردبیل

ضرورت تحقیق و اهداف پژوهش

سوء رفتار با سالمندان یکی از پیامدهای افزایش تعداد سالمندان در خانواده ها و جوامع امروزی به شمار می رود؛ و تأثیر به سزایی در سلامت و امنیت سالمندان دارد. انواع سالمند آزاری شامل آزار فیزیکی، آزار جنسی، آزار روان شناختی، غفلت، تجاوز مالی، طرد کردن و خود غفلی است. با توجه به اهمیت این موضوع و پنهان ماندن این مساله به دلایل مختلف، پژوهش حاضر باهدف بررسی شیوع سوء رفتار در سالمندان شهر اردبیل انجام شد.

مواد و روش‌ها

پژوهش یک مطالعه مقطعی است. جامعه پژوهش سالمندان بالای ۶۰ سال است. نمونه‌گیری به صورت خوشه‌ای سهمیه‌ای بین ۱۰ مرکز بهداشتی درمانی شهر اردبیل انجام شد. ابزار جمع‌آوری داده، پرسشنامه سوء رفتار با سالمند در خانواده هروی و همکاران (۲۰۱۰) بود. پرسشنامه شامل ۴۹ عبارت در هشت زیرمقیاس غفلت مراقبتی، سوء رفتار روان‌شناختی، سوء رفتار جسمی، سوء رفتار مالی، سلب اختیار، طردشدگی، غفلت مالی و عاطفی است.

مواد و روش‌ها

پاسخگویی به پرسشنامه با گزینه‌های «بلی»، «خیر» و «موردی ندارد» است. امتیازهای اخذشده در محدوده‌ی ۱۰۰-۰ هستند و امتیاز بالاتر نشان‌دهنده وجود میزان بیشتری از علائم سوء رفتار است. بدین ترتیب ۱۰۰ نشان‌دهنده حداکثر میزان سوء رفتار و صفر نشان‌دهنده عدم وجود شواهدی از سوء رفتار است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۲۲، با آمار توصیفی و آزمون کای اسکوئر در سطح معنی‌داری $p < 0.05$ تجزیه و تحلیل شدند.

نتایج و بحث

از ۵۰۰ سالمند شرکت کننده در مطالعه ۲۵۸ نفر مرد و ۲۴۲ نفر زن بودند. میانگین سنی افراد شرکت کننده در مطالعه 69.15 ± 7.27 سال بود. بیشتر افراد شرکت کننده در مطالعه متاهل و بی سواد بودند. ۳۹.۶ درصد با همسر و فرزندان زندگی و از لحاظ اداره زندگی مستقل بودند. ۸۱.۴ درصد نیز توانایی راه رفتن مستقل داشتند.

نتایج و بحث

۳۷۷ نفر (۷۵.۴ درصد) از شرکت کنندگان حداقل یکی از انواع سوء رفتار را در یکسال گذشته تجربه کرده اند. بیشترین میزان سوء رفتار مربوط به سوء رفتار عاطفی بود. و کمترین میزان سوء رفتار جنسی گزارش گردیده است.

Any elder abuse	Confirmed elder abuse	No elder abuse
Emotional abuse	236(47.2)	264(52.8)
Caregiver abuse	130(26)	370(74)
Financial neglect	103(20.6)	397(79.4)
Deprivation of authority	184(36.8)	316(63.2)
Psychological abuse	204(40.8)	296(52.9)
Financial abuse	176(35.2)	324(64.8)
Physical abuse	62(12.4)	438(87.6)
Ostracizing	77(15.4)	423(84.6)
Any abuse	377(75.4)	123(24.6)

All data are presented as number or percent.

نتایج و بحث

سوء رفتار با سالمند یکی از اشکال خشونت خانوادگی است که به شدت پیچیده است و فاکتورهای متعددی در رخداد آن دخالت دارند. نتایج مطالعه حاضر نشان داد میزان شیوع سورفتار در سالمندان شهر اردبیل ۷۵.۴ درصد بود. این نتیجه شیوع سورفتار در سالمندان مورد بررسی بالاتر از نتایج مطالعات دیگر بود بطوریکه از هر ۱۰ سالمند ۸ سالمند مورد سوء رفتار قرار گرفته بودند. علی‌رغم تأکید زیادی که در فرهنگ و دین ما به احترام از سالمند شده است، این گروه از افراد در معرض انواع سوء رفتار قرار دارند.

نتایج این مطالعه نیز مؤید این یافته است. به هر سو با افزایش سوء رفتار در جامعه نیاز به شناخت بیشتر دلایل سوء رفتار و برنامه‌ریزی دقیق و صحیح در جهت کاهش آن حس می‌شود؛ و ضرورت مداخله قانون‌گذاران و دولت و خانواده‌ها را نشان می‌دهد.

نتیجه گیری و پیشنهادات

عواملی همچون اضطراب و ترس، احساس حقارت و سرافکنندگی سبب پنهان ماندن و عدم گزارش سوء رفتار می شود، لذا توصیه می شود با یک رویکرد میان رشته ای و تیمی با اتخاذ راهکارهای مناسب جهت کشف و شناسایی قربانیان، ایجاد خدمات منسجم اجتماعی و اقتصادی، تقویت شبکه های حمایت اجتماعی، تدوین قوانین حمایت از سالمندان؛ گام های موثر تری در جهت حل این معضل مهم بهداشتی و اجتماعی برداشته شود.

عنوان مقاله: شیوع سوء رفتار در خانواده نسبت به سالمندان شهر اردبیل در سال 1398

ارائه دهنده: زهرا خلیلی

مشخصات سازمانی: گروه داخلی جراحی دانشکده پرستاری مامایی اردبیل

پست الکترونیکی: Khalili.nurse@gmail.com